

FILMOTEKA MUZEUM

Wybór prac do wykorzystania w edukacji szkolnej

AKADEMIA RUCHU

“Teatr miejski w Łodzi” (1977)

- artystyczne akcje i działania w przestrzeni publicznej,
- interwencja w przestrzeń społeczną zakłócenie - codziennego porządku,
- odbiorca sztuki jako przypadkowy świadek akcji ,
- problem sztuki przenikającej codzienność, proste operacje na zastanej rzeczywistości,
- obraz zastanej rzeczywistości PRL, „małej stabilizacji”.

ALTHAMER PAWEŁ

“Bródno 2000” (2000)

- sztuka społecznie zaangażowana,
- integracja lokalnej wspólnoty: współdziałanie, kolektywny wysiłek,
- uczynienie przestrzeni wspólnej bardziej przyjazną, oswojoną,
- rozwijanie poczucia współodpowiedzialności za najbliższe otoczenie i relacje międzyludzkie,
- cechy sztuki współczesnej: nietrwałość dzieła, każdy artystą, sztuka oparta na koncepcji.

“Uskrzydleni” (2008)

- sztuka społecznie zaangażowana,
- zainteresowanie sferą wykluczenia (osoby ciężko chore, niesamodzielne),
- osiągnięcie sytuacji nieprawdopodobnych, przekraczanie granic, fizycznych ograniczeń,
- sprawcza moc sztuki: potencjał oddziaływania na rzeczywistość, zmiany.
- odwieczna tęsknota do latania, motyw ikaryjski,
- fascynacja techniką, maszyną, futurystą.

BARTANA YAEL

“Mary -Koszmary” (2007)

- alternatywna, wyobrazeniowa wizja historyczna,
- rola fikcji w sztuce,
- problematyka relacji polsko-żydowskich, rozliczanie się z historią.
- artyści, którzy wyemigrowali po 68 roku,
- tradycja wielokulturowej i wielowyznaniowej Rzeczypospolitej.

“Mur i wieża” (2009)

- państwo, naród, wspólnota,
- elementy tożsamościowe język,
- kultura, symbole narodowe,
- punkt wyjścia dla imaginacji politycznej, debaty, negocjacji, ustalania wartości,

- formy propagandy.

DAWICKI OSKAR

“Telezakupy” (2007)

- komentarz do współczesnej konsumpcji,
- ujawnienie technik marketingu, sprzedaży, reklamy,
- zakwestionowanie pola sztuki i statusu artysty; wymowna desakralizacja, ironiczny
- komentarz odnoszący się do funkcjonowania rynku sztuki,
- strategia artystyczna oparta na ironii, absurdzie, grotesce.

“Fotograficzny” (2000)

- rola i status współczesnego artysty,
- performance jako forma ekspresji artystycznej,
- granice pomiędzy artystą a odbiorcą,
- fragmentaryczność rzeczywistości, niemożność uchwycenia całości.

GRUPA AZORRO

Szeroko pojęta refleksja nad statusem i istotą sztuki współczesnej:

“Wszystko już było 1” i “Wszystko już było 2” (2003)

- kwestia oryginalności i niepowtarzalności dzieła sztuki,
- status artysty demiurg, kreator, conceptualista...
- refleksja nad tym, co stanowi tworzywo sztuki,
- wypowiedź autotematyczna ironiczna - wypowiedź artystyczna dotycząca sztuki.
- wprowadzenie do postmodernizmu w literaturze i sztuce,
- koncepcja artysty romantycznego.

“Bardzo nam się podoba” (2001)

- rozważania skupione na kwestii kryteriów oceny sztuki współczesnej,
- ironiczny komentarz dotyczący bezrefleksyjnego podejścia do sztuki,
- sztuka argumentacji własnego stanowiska,
- Gombrowicz „Ferdynand” – walka ze stereotypami.

“Czy artyście wolno wszystko?” (2002)

- podjęcie kwestii granic wolności artystycznej,
- ocena zachowań w kategorii norm społecznych,
- postawienie pytania o odpowiedzialność, konsekwencje i wartości,
- romantyczny artysta wadzący się z Bogiem (III część „Dziadów”)

“Ostatni film” (2010)

- kwestie współdziałania i przywództwa w grupie,
- zagadnienia wzajemności, odpowiedzialności i zaufania,
- mechanizmy tworzenia się podziałów w grupie i społeczeństwie,

- pomysł czy jego realizacja,
- sztuka argumentacji swojego stanowiska.

JANIN ZUZANNA

“Widziałam swoją śmierć” (2003)

- problem granic sztuki jak - daleko można posunąć w działaniach artystycznych?
- próba doświadczenie nieobecności,
- poruszenie tabu śmierci,
- śmierć jako wydarzenie społeczne, rytuał, ceremonia
- motyw „non omnismoriar” - motywy wanitatywne: średniowiecze, barok.

KRENZ IGOR, WOJCIECH NIEDZIELKO

“Podstawy problemów komunikacyjnych” (2001)

- refleksja nad aktem komunikacji język, komunikat, kontekst,
- problem “inności” i towarzyszących jej stereotypów,
- funkcjonowanie w ramach norm społecznych.

LIBERA ZBIGNIEW

“Jak tresuje się dziewczynki” (1987)

- podział ról płciowych, społecznych i kulturowych oraz modele zachowań,
- wzorce i stereotypy determinujące życie kobiet; rytualna inicjacja w kobiecość,
- analiza i interpretacja motywów ludzkich działań,
- punkt wyjścia do szerokiego ujęcia kulturowych mechanizmów rządzących dyskretnie codziennością.

MOLSKA ANNA

“Płaczki” (2010)

- kwestia tożsamości lokalnej,
- mechanizm powstawania więzi grupowej,
- kwestia kulturowych obrzędów przejścia związanych ze śmiercią,
- zagadnienie trwania i zmiany tradycji we współczesnym społeczeństwie,
- problem spójności treści z formą.

RAJKOWSKA JOANNA

“Dotleniacz. Plac Grzybowski w Warszawie” (2007)

- działanie artystyczne w przestrzeni publicznej, ingerencja w tkankę miasta,
- sztuka społecznie zaangażowana dążąca do integracji i umacnianie wspólnoty lokalnej,
- specyfika miejsca zaniedbanego, o niejednoznacznym statusie, obciążonego piętnem historii.

RUTKIEWICZ IWO

“Pojemnik” (2010)

- kwestia obcowania ze sztuką w instytucjach sztuki,
- relacje między dziełem a odbiorcą,

- problem przestrzeni i wspólnoty odbiorców sztuki.

RYTKA ZYGMUNT

“Fiat 126p” (1976)

- problem sterowanej i ograniczonej konsumpcji w dobie PRL-u,
- kształtowanie postaw pożądania przedmiotów,
- rola demagogii władzy ideologicznej,

“Retransmisja” (1979)

- propagandowy język mass mediów czasów PRL,
- montaż filmowy jako technika ekspresji artystycznej,
- realizacja w systemie komunistycznym dezorientacji i alienacji jednostki,
- dzieła literackie poetów – przedstawiciele nurtu lingwistycznego.

TRELIŃSKI JERZY

“Pochód 1 maja 1974” (1974)

- konceptualny wymiar sztuki, działanie jako forma ekspresji artysty,
- problematyka propagandowych, masowych spektakli władzy,
- masowość, anonimowość, utrata suwerenności jednostki, zuniformizowane społeczeństwo, kondycja jednostki w systemie komunistycznym.

WENT ALEKSANDRA, KARSKA ALICJA

“Kołysanka” (2006)

- prostota obiektów artystycznych i absurdalność kontekstu, w jakim funkcjonują, Rola,
- przypadku w działaniu artystycznym (sprawca akcji natura), [patrz też: Ewa Partum, *Active poetry. Poem by Ewa*],
- fascynacja eksperymentalną warstwą dźwiękową,
- kontrastowe zestawienie materiałów sztucznych i przyrody.

WISZNIEWSKI WOJCIECH

“Wilkasy ‘70” (1971)

- rzeczywistość czasów PRL,
- rola propagandowego przekazu,
- język propagandy i jego kusząca poetyckość,
- szeroko pojęta wolność artysty i sztuki w systemie komunistycznym.

WODICZKO KRZYSZTOF

“Projekcja weteranów wojennych” (2010)

- problematyka traumy wojennej we współczesnym świecie,
- głos wykluczonych zmian perspektywy, (żołnierze powracający z Iraku, Afganistanu i ich rodziny)
- interwencja w przestrzeń publiczną,
- działania i zbiorowa pamięć; społeczne postrzeganie aktualnych wydarzeń.

ZYGIER GRZEGORZ, RZEPECKI ADAM

“Every Dog Has His Day” (1990)

- refleksja nad medium filmowym,
- zdolność przekazu filmowego do manipulacji obrazem,
- rola luzji w sztuce w tym wypadku niedoskonałej, groteskowej, prześmiewczej.

ŻMIJEWSKI ARTUR

“Oni” (2007)

- demokracja, problem debaty publicznej,
- odmienność ideologiczna i światopoglądowa w społeczeństwie,
- konflikt przemocy symbolicznej,
- sztuka zaangażowana w życie społeczne,
- kwestie poszanowania i tolerancji w społeczeństwie obywatelskim.

“Nasz śpiewnik” (2002)

- problematyka pamięci (indywidualnej i zbiorowej),
- tożsamość narodowa,
- wspólnota polsko-żydowska
- historia, sztuka
- produkująca “wiedzę” (narzędzie pamiętania),
- poszerzanie pola i funkcji sztuki,
- literatura kresowa, „Pan Tadeusz”

“Powtórzenie” (2005)

- eksperyment grupowy; badanie reakcji i ludzkich zachowań,
- problematyka szeroko pojętej władzy i jej oddziaływania w relacjach międzyludzkich,
- postawienie pytania o związki sztuki i nauki,
- literatura poświęcona problematyce totalitaryzmów.

“Na ślepo” (2010) oraz “Lekcja śpiewu” (2001)

- kwestia wykluczeń społecznych, odmienności,
- fizyczne i psychiczne ograniczenia człowieka,
- podejmowanie tematów niewygodnych, obszarów tabu.

Cykl filmów dokumentalnych “Demokracje” (od 2007)

- polityczny wymiar przestrzeni publicznej,
- manifestacja przekonań światopoglądowych i ideologicznych,
- wspólnotowy charakter działań obywatelskich,
- problematyka sporu, relacyjnego charakteru wartości,
- artysta zaangażowany w sprawy społeczne dawniej i dziś (twórczość Żeromskiego)

“80064” (2004)

- status ofiary oraz status oprawcy,
- kwestie pamięci związanej z traumatycznym doświadczeniem obozowym,
- pamięć i próby przepracowywania trudnej historii,
- twórczość negująca standardy etyczne artysty manipulujący innymi ludźmi; rodzaj eksperymentu,
- literatura poświęcona problemowi holocaustu.